

Kronika Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego za rok 2022

AGATA DWORZAK · Uniwersytet Jagielloński · <https://orcid.org/0000-0002-4424-4969> ·
<https://ror.org/03bqmcz70> · dworzak.agata@gmail.com

For English – see p. 151

Personalia

- 31 lipca dr Dobrosława Horzela złożyła rezygnację z pełnienia funkcji zastępcy dyrektora Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego ds. studenckich.
- 1 września dr Mateusz Grzęda został powołany na stanowisko zastępcy dyrektora Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego ds. studenckich.
- 5 września dr hab. Marek Walczak, prof. UJ, otrzymał tytuł profesora zwyczajnego.
- 1 października dr Magdalena Garnczarska została instytutowym koordynatorem Programu Erasmus+ w związku z objęciem funkcji dyrektora ds. studenckich przez dotychczasowego koordynatora dr. Mateusza Grzędę.
- 25 października dr hab. Andrzej Betlej, prof. UJ, został wybrany na przewodniczącą drugiej kadencji Rady Narodowego Instytutu Polskiego Dziedzictwa Kulturowego za Granicą „Polonika” (na okres trzech lat).
- 9 grudnia zmarł prof. dr hab. Tomasz Gryglewicz, emerytowany pracownik naszego Instytutu, wieloletni dyrektor Instytutu i kierownik Zakładu Historii Sztuki Nowoczesnej i Współczesnej.

Granty, projekty badawcze

- 17 stycznia dr Agata Dworzak otrzymała grant w konkursie Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki w module Dziedzictwo narodowe na projekt *Inwentaryzacja zabytków sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej. Województwo podolskie – część „galicyjska”*.
- 22 stycznia dr Agata Dworzak otrzymała Minigrant POB Heritage (edycja III) na projekt *Dziedzictwo sakralne archidiecezji lwowskiej – inwentaryzacja ostatniego fragmentu historycznego obszaru archidiecezji lwowskiej*, finansowany przez Priorytetowe Obszary Badawcze Uniwersytetu Jagiellońskiego w ramach programu strategicznego Inicjatywa Doskonałości w Uniwersytecie Jagiellońskim).
- 1 grudnia w ramach programu Erasmus+ dr hab. Jana Zapletalová (Uniwersytet im. Pałackiego w Ołomuńcu) otrzymała grant na projekt badawczy *Dekoracje sztukatorskie w Europie*. Partnerami projektu są: prof. Giacinta Jean (Wyższa

Szkoła Zawodowa Szwajcarii Italskiej), dr Serena Quagliaroli (Uniwersytet Turyński), dr inż. Jan Válek (Wydział Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej Akademii Nauk Republiki Czeskiej) oraz dr hab. Michał Kurzej z naszego Instytutu. Projekt będzie realizowany od 1 grudnia 2022 do 30 listopada 2025.

Wyróżnienia, odznaczenia, nagrody

- 30 maja prof. Piotr Krasny został odznaczony przez Jego Magnificencję Jacka Popiela, Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego, srebrnym medalem „Plus ratio quam vis” „za pracę naukową, liczne publikacje oraz za podjęcie w latach 2008–2012 nowatorskiej inicjatywy uruchomienia kształcenia skupionych w JUTW seniorów w dziedzinie historii oraz przygotowanie, a także brawurową realizację programu czyniącego w krótkim czasie historię sztuki »okrętem flagowym« Jagiellońskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku i corocznie przyciągającego do uczelni setki studentów-seniorów”.
- 1 lipca dr Agata Dworzak została laureatką stypendium Ministra Edukacji i Nauki dla wybitnych młodych naukowców.
- 21 października na walnym zjeździe delegatów oddziałów Stowarzyszenia Historyków Sztuki prof. dr hab. Marek Walczak został wybrany na wiceprezesa SHS na kadencję 2022–2025.
- 24 listopada prof. dr hab. Jan K. Ostrowski, emerytowany pracownik naszego Instytutu, został laureatem nagrody Wydziału I PAN w zakresie historii sztuki za książkę *Portret w dawnej Polsce* (Warszawa 2019).
- 24 listopada w LXVII Konkursie im. ks. prof. Szczęsnego Dettloffa na prace naukowe młodych historyków sztuki nagrody w kategorii prac niepublikowanych otrzymały dr Masza Sitek za pracę *Prace Hansa Sussa von Kulmbach (zm. 1522) dla zleceniodawców w Polsce* oraz dr Kamila Twardowska za pracę *Na przełomie. Twórczość architekta Wacława Krzyżanowskiego (1881–1954)*. Są to rozprawy doktorskie obronione na Wydziale Historycznym Uniwersytetu Jagiellońskiego w Instytucie Historii Sztuki.
- 24 listopada jury Konkursu im. prof. dr. Jerzego Łozińskiego przyznało nagrodę dr. hab. Andrzejowi Betlejowi, prof. UJ, i dr Agacie Dworzak za redakcję tomu *Kościół i klasztor rzymskokatolickie na terenie dawnego województwa bełskiego*.

Wydarzenia, wykłady, publikacje i konferencje naukowe

- W lutym ukazała się popularna książeczka doktoranta mgr. Wojciecha Sowały *Artystyczne dzieje kolegiaty Świętego Jana Chrzciciela w Skalbmierzu* (Kielce 2022).
- 22–23 kwietnia w Instytucie odbyła się kolejna edycja Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej *Rozpoznać przeszłość w teraźniejszości* (temat *Postdziedzictwo*), organizowanej przez naszych Studentów z Akademickiego Koła Studentów Ochrony Dóbr Kultury UJ.
- 27 maja wręczono Nagrodę im. prof. Mariana Sokołowskiego za najlepszą pracę magisterską z zakresu historii sztuki, obronioną na uczelniach krakowskich w roku akademickim 2020/2021. Formalne ogłoszenie wyników tej edycji Nagrody odbyło się 17 grudnia 2021 w formie zdalnej w związku z obostrzeniami związanymi z pandemią COVID-19.
- 27 maja odbyła się uroczysta graduacja absolwentów Instytutu Historii Sztuki UJ z roczników 2019/2020 oraz 2020/2021.

- We wrześniu ukazała się książka dr Joanny Utzig *Simplices fenestras cistercienses. Geneza, treści ideowe i źródła estetyczne przeszkleń witrażowych w kościołach i klasztorach cystersów do połowy wieku XIII*, jako XI tom serii „Studia z Historii Sztuki Dawnej Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego i Muzeum Narodowego w Krakowie” pod redakcją prof. Marka Walczaka.
- 6 października pracownicy Międzyuczelnianego Centrum Badań Witrażowych wzięli udział w sesji *Kraków miasto witraży*, organizowanej przez Pracownię i Muzeum Witrażu w ramach obchodów 120-lecia istnienia. Podczas obrad przedstawiciele krakowskich uczelni: prof. Jacek Popiel – rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego, dr hab. Robert Sowa – prorektor ds. studenckich i kształcenia Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki, prof. Jerzy Lis – rektor Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, oraz Piotr Ostrowski – dyrektor Pracowni i Muzeum Witrażu podpisali list intencyjny w sprawie utworzenia na terenie Krakowa ośrodka badań nad sztuką witrażową poprzez powołanie Muzeum Sztuki Witrażowej.
- 11–12 listopada na Uniwersytecie w Heidelbergu odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa pt. *Genoa and Its Colonies in the Black Sea and the Eastern Mediterranean, 13th to 16th Century: People, Power, and Art*, organizowana przez Institut für Europäische Kunstgeschichte Universität Heidelberg wraz z Instytutem Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego z inicjatywy dr. hab. Rafała Quirini-Popławskiego.
- 9 grudnia w Instytucie odbyła się promocja książki prof. Marcina Fabiańskiego, zatytułowanej *Sen w rzeźbie nagrobnej Bartłomieja Berrecciego*, która ukazała się jako 50. tom serii „Ars Vetus et Nova” redagowanej przez prof. Wojciecha Bałusa.

Prace doktorskie i magisterskie

Prace doktorskie obronione

- (promotor prof. dr hab. Wojciech Bałus) mgr Małgorzata Jędrzejczyk, *Człowiek w poszerzonym polu rzeźby. Twórczość Katarzyny Kobro a przemiany w sztuce i teorii sztuki początków XX wieku*.
- (promotor dr hab. Marek Zgórniak, prof. UJ) mgr Weronika Grzesiak, *Moderzystyczna architektura uzdrowisk w rejonie Karpat Wschodnich (województwo lwowskie i stanisławowskie)*.

Prace magisterskie obronione

- (promotor prof. dr hab. Wojciech Bałus) Kinga Burek-Domżańska, *Zamiana fikcji w fikcję i rzeczywistości w fikcję. Surrealistyczne konteksty sztuki Andrzeja Pawłowskiego w opytcie opowiadań Brunona Schulza; Adrianna Iwanejko, Dwa cykle malarskie Karola Pustelnika; Wiktoria Marchewczyk, Architektura doświadczenia, architektura romantyczna. Muzeum Katyńskie i Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskich w Michniowie; Gabriela Mączka, Przestrzeń poczucia winy. Analiza przedstawiń domu na Żoliborzu w twórczości Marii Anto w kontekście jej biografii, teorii feministycznej oraz na tle malarstwa innych surrealistek; Sara Nickel, Domy kultury okresu realizmu socjalistycznego na terenie Górnego Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego; Dominika Noszczyk, Polichromie kościelne autorstwa Tadeusza i Barbary Brzozowskich*.
- (promotor dr hab. Andrzej Betlej, prof. UJ) Julia Biernat, *Epitafium biskupa Adama Kosa w bazylice konkatedralnej w Chełmży*; Justyna Osuch,

Problematyka artystyczna obrazu „Madonna z Dzieciątkiem” wśród aniołków ze zbiorów oo. Franciszkanów w Krakowie.

- (promotor prof. dr hab. Piotr Krasny) Wiktoria Bednarz, *Przedstawienie dawnych dzieł architektury w serialach i grach oraz ich znaczenie dla popularyzacji zabytków w kulturze masowej*; Aleksandra Blachnicka, *Tworzywa sztuczne. Tworzywo artystyczne i problemy jego konserwacji*; Andrzej Brodziak, *Kulturowy aspekt wina w sztuce nowożytnej na przykładzie XVII-wiecznego malarstwa holenderskiego*; Patrycja Książek, *Ochrona przeciwpożarowa zabytków architektury drewnianej w Polsce. Historia walki z żywiołem do czasów współczesnych*; Marzena Martyka, *Przejawy dziedzictwa niematerialnego na terenie miasta Tarnowa. Identyfikacja i próba definicji tarnowskiego dziedzictwa niematerialnego oraz omówienie podejmowanych działań w celu jego ochrony*; Maciej Tomczak, *Dziedzictwo polskich Romów i perspektywy jego ochrony*.
- (promotor dr hab. Teresa Rodzińska-Choraży, prof. UJ) Klaudia Śniezek, *Romańska architektura opactwa kanoników regularnych w Czerwińsku*.
- (promotor prof. dr hab. Andrzej Szczerski) Przemysław Ciępka, *Architektura zrównowazona i proekologiczna w XXI wieku*; Elżbieta Kudła, *Młoda Polska Ilustracja. Ilustracje w książkach dla dzieci w okresie Młodej Polski – projekt wystawy*; Agnieszka Liber, *Strategie kontrfaktyczne w sztuce polskiej po 2000 roku*; Piotr Policht, *Twórczość Pauliny Ołowskiej w perspektywie praktyk artystyczno-kuratorskich*; Agata Stadnicka, *Kosmiczna grafika książkowa w PRL-u*.
- (promotor prof. dr hab. Marek Walczak) Lidia Brzyska, *Korpus nawowy kościoła Bożego Ciała na Kazimierzu w Krakowie*.
- (promotor dr hab. Marek Zgórniak, prof. UJ) Wiktor Bochenek, *Stanisław Kiernicki, malarz i korespondent*; Aleksandra Sikora, *Pierwsze studentki historii sztuki na Uniwersytecie Jagiellońskim (1897–1925)*. ●